

ELIZA HOORT NAAMANS BELYDENIS EN WEIGERT ZYN GESCHENK.

II KONING. V: 15-17.

Doe keerde hy weder tot den man Gods, hy, ende zyn gantsche heir, ende quam, ende stont voor zyn aangezichte, ende zeide, Ziet, nu weet ik dat 'er geen God is op de gantsche aarde, dan in Israël: nu dan, neemt dog eenen zegen van uwen knegt. Maar hy zeide, [Zo waaragtig als] de HEERE leeft, voor Wiens aangezigt ik sta, indien ik het neme: ende hy hielt by hem aan, op dat hy 't name, dog hy weigerde 't. Ende Naaman zeide, Zo niet, laat dog uwen knegt gegeven worden een last aarde van een jok muilen: want uwe knegt en zal niet meer brand-offer, ofte slagt-offer andere Goden doen, maar den HEERE.

INLEIDING. **O**nder de benamingen van de Bruid behoort ook die van *Sulamith*. Hogel. 6: 13. welk Hebreuws woord de Onze in den text schynen behouden te hebben, omdat het onderscheidentlyk kan vertaalt worden, of door een *Volmaakte* of door een *Vreedzame*; eeretiteln die in een gepastten zin de Bruid kunnen toegevoegt worden. Maar niet ongevoeglyk kan men het ook vertalen door eene *Vergeldende*: deze is dog de eigen aart der gelovige, een wedervergeldend volk te *1 Chron. 29*: zyn: *het is alles van U*, zeggende met David, en wy *14.* *geven het U uit uwe hand*. Alle zegeningen van God aan hen geschonken verwekken in hen een zorgvuldige bekommring: *Wat zal ik den HEERE vergelden [voor] alle zyne weldaaden aan my [beweezen?]* Ik zal den beker der verlossinge opnemen en den naam des HEEREN aanroepen.

pen. *Myne geloften zal ik den HEERE betalen, nu, in* Psalm. 116:
de tegenwoordigheid van al zyn volk. Ik zal U offeren een 12-18.
offerhande van dankzegginge. Zo komt Jakob voor, be- en 56:13,14.
tuigende voor het aangezigt van zyn huisgezin: Laa-
tenwe ons opmaken en optrekken naar Bethel, en ik zal daar
een altaar maken dien God, Die my antwoord ten dage van Gen. 35: 3.
myne benauwtheid.

En hebbenwe lust om eenen van Jakobs geestelyke zoonen te beschouwen, die een dierbaare weldaad van den HEERE hebbende ontfangen, zulks gaarn met een offerhande van belydenisse en dankbaarheid vergelden wil, en zyne geloften betalen in de tegenwoordigheid van al zyn volk: het zal ons nadrukkelyk getoont worden in Naämans gedrag op zyne geneezinge.

Wy hebben by de vorige stoffe de reiniging van den t'ZAMEN-
 melaatsen Naäman beschouwt in de Jordane, met de HANG.
 byzonderheden daar omtrent opgemerkt. Nu zullenwe vernemen

- I. Naämans belydenis van den God Israëls. vs. 15. VERDEE-
- II. Zyn geschenk Eliza te vergeefs aangeboden. vs. 16. LING.
- III. Zyne verbintenis aan den HEERE. vs. 17.

Doe Jesus een melaatsen gereinigt hadde, belafte Hy VERKLA-
 hem: *ga heen, toon u zelve den Priester en offer de gave* RING VAN
die Moses geboden heeft. Matt. 8: 4. Naäman, schoon het I. DEEL.
 van zulk een bevel onbewuft, volgt het egter eniger-
 mate op: want *doe hy gereinigt was, keerde hy weder*
tot den man Gods, hy en zyn gansche heir, en quam en stond
voor zyn aangezigt. vers. 15.

Het gaat hem niet, als die negen melaatsen, welke
 van Jesus gereinigt het wederkeeren vergeeten; maar
 als de Tiende, welke ziende dat hy geneezen was tot Luc. 17:
 Jesus wederkeerde, met groter stemme God verheerly- 12-18.
 kende. Immers Naäman *keerde weder* van de Jordane
 tot den Profeet; en wel in een andere gemoeds gestal-
 te, dan hy van hem gegaan was: op het voorchrift

van Eliza, door een bode tot hem gebragt, was hy toornig weggetogen, als of hy zo aanstonds weder naar Damaskus wilde: maar, op de inneemende aansprake van zyne knechten, zig dien raad hebbende laten welgevallen, en de heilzame vrugt bevonden, keert hy weder met zynen ganschen trein, die een klein leger uitmaakte, naar Samaria tot den Profet, en *stelt zig voor zyn aangezichte.*

Waar uit men mag afnemen: dat zyne voorgaande eerbied voor den Profet in hem zy wedergekeert en vermeerdert, voor wiens aangezichte hy zyn dankbaar hert wil uitlaten in de tegenwoordigheid van al zyn volk: teffens, dat de Man Gods hem nu meer uitwendige beleeftheid bewyft, dan voorheen, hem toelaten- de om voor zyn aangezichte te verschynen: 't zy dan dat hy Naäman in zyn huis hebbe ontfangen, 't zy de Profet tot hem zy uitgegaan. Althans het schynt hier uit te blyken, dat Naäman niet alleen naar het lichaam, maar ook in een zekeren zin naar de ziele gereinigt was, en met het herte gelovende, ook met den monde belydenis doen wil.

Deze zyne belydenis is opmerkelyk: want *hy zeide: ziet, nu wete ik, dat 'er geen God is op de gansche aarde, dan in Israël.*

Een ieder begrypt, dat de zin van Naämans woorden niet dus opgevat moet worden, als of 'er alleen een God in Israël was en niet op de gansche aarde, neen, de zelve God van Israël is ook de God der gansche aarde, Die de Syriërs zelve verlossing gegeven hadde: maar zyne meening is, dat die God, Welke zig in het midden van Israël openbaarde en aldaar van de godvrugtige gedient wierde, alleen de ware God is, met uitfluitinge van alle Heidense afgoden. Dit was dog het groot geschil tusschen Israël en de afgoden-dienaars, om welks besliffing Elia bad: *HEERE,*

God

God Abrahams, Isaäks en Israëls, dat het heden bekend worde, dat Gy God in Israël zyt -- opdat dit volk erkenne, dat Gy HEERE die God zyt: 't geen ook van die uitkomst was; dat het gansche volk op hunne aangezigten vielen, en zeiden: JEHOVA is God, JEHOVA is God. 1 Kon. 18: 36-39.

Even zo belyd hier Naäman: Ziet nu weete ik dit. Hy hadde voorheen de afgoden der Syriërs als ware Goden geëert, en den God van Israël versmaad, Dien hy niet kende; of ten minsten hy hadde hier omtrent op twee gedagten gehinkt, Wien de eere der Goddelykheid toequam; maar nu trekt hy dit stuk niet langer in twyffel: hy betuigt; ik weete dat de God van Israël alleen de ware God is, en niemand meer. Dit wiste hy enigermate uit een gerugte van verre, gesterkt door de ontdekkinge van de gevangene dogter uit het land van Israël: nader door dat grote wonder der geneezinge, welke hy mogelyk voorheenen van de Goden der Syriërs, hoewel vrugteloos, begeert hadde, dog welke de God van Israël aan hem in de Jordane, op het woord van zynen Profet hadde gevraagd: waar by gekomen zal zyn een inwendige verlichting en overreding des H. Geests in 't herte, Welke dit middel aan hem zegende en deze eerste waarheid in zyn verstant en herte inschreef; want buiten dit laatste hadde het ongeloof haast de eene of andere uitvlugt kunnen verzinnen.

Dan hebben Gods wonderen een heilzame uitwerking, als men hier door tot erkentenis van den waren God en zynen dienst word opgeleid, en niet aan het middel hangen blyft, maar Gode als de opperoorzake alleen de eere geeft. Zo was het hier met Naäman; hy schryft zyne geneezing niet toe aan de wateren van de Jordane, maar aan Jehova, wiens Naam hy kende, den God van Eliza en Israël; Die alleen wonderen kan doen en aan hem gedaan hadde op het woord van zynen Profet. vs. 10, 14. vs. 11, 18.

Een

Een belydenis te meer aanmerkelyk, omdatze opgegeeven word van een Syriër, een Heiden van nature; tot beschaming van het gros van Israël, 't geen wel den naam droeg van Gods volk, maar schandelyk tot afgodery, ten minsten tot den beeldendienst vervallen was, of den dienst van Jehova en der goude kalveren zogte t'zamen te ploojen. Zo word Jehova, de ware God, verheerlykt door den mond van Naäman in 't midden van Samaria, de hoofstad van het afvallig Israël. Hoe wonderbaar moet dit hen in de ooren geklonken hebben! Maar de verkeerde weten niet Jer. 8: 12. schaamrood te worden: daarom zullen zy vallen onder de vallende ten tyde van hunne bezoeking.

II. DEEL. Naäman zynen pligt omtrent den God van Israël in zo verre afgelegd hebbende, wil ook zynen Gezante zyne dankbaarheid betonen voor den goeden raad aan hem gegeeven.

Immers wy horen hem hier op tot Eliza spreeken: *Nu dan, neem dog een zegen van uwen knegt.* De woordkens, *nu dan*, schynen te willen zeggen; dewyl ik Job. 22: 2. Gode niet profytelyk kan zyn, Die niet nodig heeft Hand. 17: van menschen handen te worden gedient, als iets behoevende; en gy, Eliza, my zulk een goeden raad van Gods wege hebt toegedient, waar van ik zulk een dierbare vrugt ondervonden hebbe: *nu dan, neem dog een zegen van uwen knegt.*

Die grote man, van zulk een hogen aanzien, een naamhaftig krygsoverste, die over duizenden te gebieden hadde, vernedert zig zo lage, dat hy zig een *knegt* van Eliza noemt, daar hy reeds tot hem, als zynen heere, gekomen was, zyn bevel hadde opgevolgt, en gereed was, om hem verder allen dienst te bewyzen: ten proeve van zyne opklimmende agtinge voor Eliza, als een Man Gods.

Aan wien hy een *zegen* aanbied; waar door men een ge-

geschenk te verstaan heeft, meermalen in de H. Schrift een *zegen* genoemd; omdat het bestaat uit dingen, die door den milden zegen des HEEREN den mensche worden toegebracht; die van den eenen aan den anderen met zegenwenschingen plegen te worden gegeven, en met dankzeggingen ontvangen worden. Zulk een geschenk plag men van ouds tot de Profeten te brengen, wanneer men hunnen raad innam. Maar hier heeft men dezen zegen te begrypen als een bewys van zyne erkentnisse; wanneer Naäman verzoekt, dat Eliza dezen zegen van hem wil *aanneemen*; niet om den Profet hier mede te beloonen, maar om zyn eerbiedig en dankbaar hert te openen: 't welk zig hier in drie merkwaardige proeven uitlaat; hy erkent de weldaad aan hem geschied; hy geeft Gode daar van alleen de eere; en bied een heerlyk geschenk zynen Profet aan; met een hertelyk, ernstig en nederig verzoek, dat hy het *dog* gunstig opneme.

Maar hoe aanzienlyk het geschenk en de aanbieder daar van was, Eliza vind egter niet goed zig hier van te bedienen: *Maar hy zeide [zo waaragtig als] de HEERE leeft, voor Wiens aangezichte ik sta, indien ik het neme!* vers. 16. Dit is een afgebrokene rede, welke dus kan worden aangevult: *zo straffe my de HEERE!* want in het eedzweeren verzwynen meermalen de Hebreuwen de straffe; of om te tonen, hoe vreeslyk het is te vallen in de handen van den levenden God: of om aan te wyzen, dat zy zig aan allerlei straffen onderwerpen, by aldien zy den HEERE trouwlooslyk liegen.

Schoon Eliza en de zonen der Profeten in gene ruime omstandigheden gestelt waren, weigert egter Eliza dit geschenk van Naäman aan te nemen, en wyft het vlak uit van de hand; om redenen aanstonds in te zien.

En om zynen ernst daar omtrent te toonen, laat hy een sterke betuiging of eedzweering vooraf gaan: *de*

H h

HEE-

Kanttek.op
Gen.33:11.
ziet ook
2 Kor. 9:
5, 6.

Kanttek.op
Gen.14:23.

HEERE leeft, voor Wiens aangezichte ik sta. Dezelve be-
 1Kon.17:1. tuiging hadde Eliza voor Achab gedaan; welke hier van
 Eliza word overgenomen, en van Sommige, in navol-
 ginge van de LXX. vertaalt word; *voor Wiens aange-
 zichte ik gestaan hebbe:* namentlyk in den gebede, om
 van den HEERE uwe geneezing af te smecken. Maar
 men kan het ook met de Onze gevoeglyk neemen, als
 een verklaring van zyne geheele verbintenisse aan den
 dienst van den levenden God, gelyk de knegten staan
 voor het aangezichte van hunne heeren, om hen te die-
 nen: in welke t'zamenvoeginge het voorkomt Deut.
 18: 5. *dat hy sta om te dienen in den name des HEEREN.*

Elia p. 7. Van welk formulier des eeds elders uitvoeriger ge-
 melt is.

Te regt nu laat Eliza zulk een plechtige betuiging
 vooraf gaan: zo om Naäman onder indruk te brengen
 van de ontfachgelyke heerlykheid van Jehova, den al-
 leen levenden God, waar van zig een straal in Eliza
 vertoonde; als om hem de opregtheid van zyne mee-
 ning in deze weigeringe op het herte te binden: ter-
 wyl hy teffens ingewikkelt hier mede te verstaan geeft,
 dat hy zulk een geschenk niet nodig hadde, daar hy in
 den dienst van een grooteren Heere was overgegaan,
 Jehova den levenden God, Die aan allen het leven en
 alle dingen geeft, en inzonderheid zyne knegten wel
 bezorgt.

Naäman laat zig egter dus niet aanstonds afzetten:
 maar *hy hield by hem aan, op dat hy het name;* als met een
 lieffelyk en aanhoudend gewelt hem tragtende dit ge-
 schenk op te dringen, gelyk de LXX het vertalen.

Egter was alle zyne moeite vrugteloos: want Eliza
 blyft stantvastig in zyne *weigeringe*, en al schein hy te
 hebben gezworen tot zyne schade, evenwel hy veran-
 derde niet: trouwens, hy hadde zynen mond opgedaan
 tot den HEERE, des konde hy niet te rugge gaan.

Denkt

Denkt iemand, waarom Eliza zulk een geschenk weigerde, dat hem met een zegenend herte en hand aangeboden wierde? daar het immers des HEEREN Profeteen niet geheel ongeoorlooft is geschenken te ontfangen; vooral, wanneer die uit dankbaarheid aan den HEERE en goedwilligheid omtrent hen hun aangeboden worden. Hadde Eliza het al voor zig zelve niet nodig; hy hadde daar van een goed gebruik kunnen maken, ten dienste van de zoonen der Profeteen en zo vele behoeftege.

Komen zulke redekavelingen in iemands herte op, die wete, dat van zulk een weigering in deze omstandigheid goede Redenen kunnen gegeven worden; met betrekkinge op God, op hem zelve, op Naäman en zyn gezelschap.

1. Met betrekkinge op *God*, gaf deze weigering te kennen, dat de eere van dit wonder eniglyk aan den God van Israël toequam, waar in zyn knecht Eliza niet het minste deel hadde, en overzulks niet de minste beloning verdiende.

2. Met opzigt op *Eliza* zelve, als een Profet, om te tonen, op welk een lagen prys de goederen van de wereld by Gods Mannen stonden: daar in geheel onderscheiden van de valsche profeteen, die met Bileam 2 Pet. 2: 15. den loon der ongerechtigheid lief hadden, en daar door Jud. vs. 11. in het verderf stortten: nog meer, om aan te wyzen, 2 Kor. 2: 17. dat hy het woord Gods en de gaven van Profecyen en Hand. 8: Wonderen niet te koop droeg, als daarna Simon be- 18-20. geerde; nog gewin wilde doen met zyn Profetis- Tit. 1: 7, 11. ampt, gelyk zodanige vuil-gewin-zoekers nadrukkelyk 1 Tim. 3: 3, 8. geteekent worden: hy hadde het om niet ontfangen en 1 Pet. 5: 2. gaf het om niet: geruist, dat zyn Heer hem van het nodige zoude verzorgen. Zo word hy kenbaar als een regte zoon van Abram, die eens betuigde voor den Koning van Sodom: *ik hebbe myne hand opgeheeven tot den HEERE.*

den allerhoogsten God, die hemel en aarde bezit. Zo ik van alles dat uwe is [iet] neme! opdat gy niet zegget: ik hebbe Abram ryk gemaakt. Gen. 14: 22, 23.

3. Vooral was deze weigering nuttig voor Naäman, opdat die nieuweling in den Joodsen godsdienst zig niet ftooten mogte; wanneer hy in den Man Gods slegs den minsten lust tot het begeerlyke der wereld ontdekte, maar het groot onderscheid tusschen de Profeeten van God en die der afgoden verneemende een diepen indruk van de heerlykheid van Jehova en zyne dienaren op zyn herte behouden mogte; als welke, den HEE-RE zelven hebbende tot hun deel, aan alles verloochent zyn.

4. 't Welk teffens aan het gansche gezelschap van Naäman voordeelige gedagten van den dienst van Israëls God konde inboezemen; om daar van een goed gerugte onder de Syriërs te verspreiden en andere daar op verliest te maken.

Des wy uit allen dezen veilig besluiten mogen; dat deze weigering van Eliza uit edeler gronden zy voortgesproten, dan die, welke in Bileam en sommige Heidense wysgeeren huisvestten; die somtyts ook aanzienlyke geschenken weigerden; maar uit vleeschelyke, hoogmoedige of eerlyke gronden, op het beste genomen: daar dit in Eliza voortsproot uit een reinen grond van liefde tot God, zynen dienst en zynen evenmensch.

Ondertusschen vergenoegt zig Eliza met deze weigeringe, dewyl hy het goed hert van Naäman hier in zag, zonder hem deswegen een hard woord toe te spreken; waar toe Petrus meer rede hadde met betrekkinge op Simon den toveraar. *

Hand. 8:
18-20.

Naä-

* Prolixam Digressionem de Donis & Muneribus a Ministris verbi Dei accipiendis & non accipiendis commentario suo ad h. l. inferuit P. Martyr. p. 239. 240.

Naäman de edelmoedige en stantvastige weigering III. DEEL.
van den Profeet verneemende beruft hier in, en komt
hem met een nieuw verzoek aan boort. *En Naäman
zeide; zo niet: laat dog uwen knegt gegeven worden een
last aarde enz. vers. 17.*

De woordekens, *zo niet*, willen zeggen; indien gy
myne gifte niet wilt ontfangen, gun my flegs een an- Kanttek.
dere bede, die ik u zal voorstellen: vergelykt met deze
spreekwyze 2 Sam. 13: 26.

De Inhoud van die bede bestond hier in: *Laat dog
uwen knegt gegeven worden een last aarde van een juk muilen:
want uw knegt zal niet meer brandoffer of slagtoffer andere
goden doen, maar den HEERE.* Zyne meening is klaar,
dat hem een deel van Kanaäns aarde geschonken wor-
de, zo veel twee muilezels onder een juk teffens dra-
gen konden, om het met zig naar Syrië te voeren, en
daar van een altaar te bouwen; waar op hy brand- en
slagt-offers doen wil aan Jehova den waren God van
Israël, met verzakinge van alle vreemde goden.

Het schynt wat verre gezogt, 't geen Sommige den-
ken; dat Naäman juist een deel aarde uit het huis van
den Profeet zoude begeert hebben, als of daar in een
byzondere heiligheid stak: 't is hem waarschylyk maar
te doen geweest om een last aarde uit het land van Isra-
ël; van ouds bekend onder den name van het *Heilig
Land*: waar van hy gemaklyk, zonder iemand verlof
te vragen, een deel hadde konnen mede neemen: maar
hy wil het lieft hebben als een geschenk uit de hand
van den Profeet; opdat hy zig aan geen schyn van
dieftal schuldig make, maar zyne godsdienstige pleg-
tigheid verrigte op een altaar van des HEEREN ei-
gendom, door den Profeet aan hem geschonken; wiens
zegenende hand hy mogelyk hoopt, dat deze gifte ver-
gezellen zal, om zynen godsdienst meer naadruk by te
zetten.

Want dog, zyn oogwit was; om van die aarde een altaar te bouwen in Syrië, gelyk van ouds de altaaren uit een hoop aarde of ruwe steenen gemaakt wierden, en de Kopere brandoffer altaar van binnen met aarde gevult was; om daar op brand- of slagtoffer te offeren, niet aan de vaderlandse goden der Syriërs, gelyk hy voorheen in zyne blindheid andere goden geoffert hadde, welker dienst hy geheel verzaakt; maar alleen aan dien God, Welke met zynen name JEHOVA is, de Allerhoogste over de gansche aarde: Wiens naam reeds aan hem bekend was, en van Wiens offerdienst met den geheimzin daar van hy niet geheel onkundig schynt geweest te zyn; schoon de weg, langs welken hem zulks geopent is, niet duidelyk gemeld word.

vers. II.

De Rede, waarom hy juist Jehova offerhanden doen wil op een altaar van Kanaäns aarde, kan zyn; omdat hy de wateren Israëls zo heilzaam hebbende bevonden, ook die aarde heiliger dan enige andere gehouden hebbe; en gedagt, dat men den God van Israël gene offerhanden mogte toebrenge; dan op een outer uit de aarde van dat Land toebereid, 't welk de HEERE zig zonderling geëigent hadde: en dan schynt Naäman niet geheel vry te zyn geweest van zulk een bygelove, als daar na by trappen al meer in het Jodendom en Christendom is ingebroken en nu nog by uitstek in het Papendom heericht, die zo veel ophebben met hunne gewyde aarde. *

Maar

* „ Quod etiam stulto consilio hodie nonnulli æmulantur, qui redeuntes Hierosolyma vel Roma vel Compostella pulverem, lapillos, & nescio quas nugas inde referunt. Quin & sacrifici Papæ secum circumferunt lapidem quendam consecratum, ut ajunt, delibutum oleo, crucibus consignatum & verbis pseudoëpiscoporum excantatum, super quo missam faciunt, quam citra illum facere non audent. „ *Martyr* h. I. p. 241. Inzonderheid komt hier in aanmerkinge, 't geen *Edward Brown* ver-

Maar gevoeglyker zorgt men voor Naämans eere, wanneer men met Martyr begrypt, dat hy die aarde tot het gemeld gebruik begeert hebbe, om daar van in Syrië een gedenkteken op te rigten van zyn gelove in den God Israëls, en van het Wonder door middel van Eliza aan hem gewrogt; ja tot een getuigenis, dat de ware God alleen in Israël gedient wierde, aan Wien hy zig geheel hadde overgegeeven, durvende dit opentlyk voor den Koning en de Syriërs bekend staan. En als dan zal het bouwen van dien altaar het zelve uitzigt hebben, als het bouwen van dien altaar aan de Jordane door de over-Jordaanse Israëlitien; namentlyk, om tot een getuige te dienen van Naämans overeenstemminge en aankleevinge aan den Joodsen Godsdienst. Jof. 22.

Hoe het zy; men ziet hier wel in Naäman een goeden yver en stantvastig voornemen, om alleen den waren God aan te kleeven; en, zo het schynt, het verbond met Hem te maken met offerhande: egter met zwakheid des geloofs gemengelt, byaldien hy gedagt heeft, dat de eene aarde heiliger was dan de andere, of dat het hem overal vrystond den HEERE te offeren, daar de HEERE zynen offerdienst alleen aan zynen Tempel * en de Priesteren hadde verbonden: gelyk de over-Jordaanse Israëlitien zulks rond uit beleden. Pf. 50: 5. Zo Jof. 22: 1 flaat men in de eerste bekeeringe ligtelyk tot bygeloof 22-29. over.

Of Eliza deze begeerte van Naäman hebbe ingewilligt, konnenwe niet bepalen: ten zy men denke, dat zyn verhaalt in zyne reize van Weenen naar Hamburg. „Ik zag voorheenen een treffelyke begraafplaats te Pifa in Toskanen, genaamt *il Campo Santo*, of het *Heilig Veld*, vermits de aarde, die Frederik Barbarossa van 't *Heilig Land* tot ballast van zyn schip bragt, op dezen grond gelegd wierde.„ *Browns* reizen. derde boek. p. 77.

* *Grotius* meent, dat die Wet de vreemdelingen niet verbond, maar alleen het volk van Israël. Annot. ad Luc. 4: 27.

248 ELIZA HOORT NAAMANS BELYDENIS.

vers. 18. zyn antwoord, gemeld vers. 19. *ga in vrede*, zo wel op dezen, als den naastvolgenden voorstel, betrekkelijk zy: welken wy, met het bescheid van Eliza daar op, om het gewigte van dat stuk, uitstellen tot een byzondere overweeging.

BETOEGING. Zo zienwe uit allen dezen

1. *Jehova* verheerlykt als den alleen waren God, alleen van het ware zaad Israëls gediend naar zyn voorschrift, en wel door de belydenisse van een Heidenen Naäman: waar in men enigermate een proeve der vervulling kan vinden van Salomons bede voor de vreemdelingen. 1 Koning. 8: 41-43.

2. *Eliza* geëert als een groot Profeet en Man Gods; ja enigermate als een buitengewoon Priester van *Jehova*, voor wicens aangezichte zig Naäman na zyne reiniging steld, gereed om zyne gave te offeren: terwyl *Eliza* zig zelve voordeed als een getrouw knecht van *Jehova*, die voor Gods aangezichte altoos staat als zyn Engel; meer voor de eere van zynen Heere dan voor zyn eigen belang zorgt, en de aanzienlyke geschenken van Naäman weigert. Een heerlyk voorbeeld van zelfs- en werelds verlocheninge.

3. *Naäman* verwaardigt tot een Profeliet, schoon van den tweeden rang, die met verzakinge van alle vreemde goden zig alleen aan den dienst van *Jehova* verbind: nog nader als een voorbeeld of eersteling van de roeping der Heidenen, van den zelve aart als Kornelius de Hooftman: welke Naäman door zyn verzoek om een last aarde uit Kanaän naar Syrië mede te neemen, zeer zoet voorspellen konde, hoe de voorregten en geschenken der Hebreuwen eens tot de Heidenen zouden overgevoert worden.

TOEPASSING. En zulke zalige dagen mogen wy beleeven, waar in de God Israëls de God der gansche aarde geworden is: de HEERE heeft zynen heiligen arm ontbloot voor

voor de oogen van alle Heidenen, en alle einden der Jef. 52: 10. aarde zullen zien het heil onzes Gods.

Och! dat 'er maar vele in ons land gevonden wierden, die het met indruk mogten *weeten*, dat Jehova alleen God is, en met verzakinge van alle andere goden zig alleen den HEERE opofferden!

Maar komt een weinig nader toetreden, wie gy zyt, en steld u met Naäman voor het aangezichte van dien Man Gods, Die herten en nieren beproeft; en oordeelt zelve, of gy ooit zo verre, als Naäman, gekomen zyt.

1. Weet gy het, dat 'er geen ander God is op aarde, dan de God van Israël? Zegtge; dit verstaat zig van zelve: ik vrage u nader; hoe zytge tot die wetenschap gekomen? alleen door het licht der nature? alleen van hooren zeggen, door een gerugte als uit verren lande? Of door een geestelyke verlichtinge, om de heerlykheid Gods in het aangezichte van Jesus Christus 2 Kor. 4: 6. te kennen? door een leeringe des Vaders, waar door Joh. 6: 44, men tot Jesus komt? Weetge het uit bevindinge van 45. trekkinge, reiniginge en wasschinge van uwe melaatsheid? zodat de HEERE van u zeggen kan? *gy zyt my- Jef. 43: 12. ne getuigen, dat Ik God ben.*

2. Aan wien draagt gy uwe offerhanden op? Zytge immer tot den Vader gekomen met het brandoffer en slagtoffer van Christus volmaakte geregtigheid, als de uwe door toerekeninge, aangenomen door het gelove? met het offer van een gebroken en verflagen herte? met Ps. 51: 19. de offerhanden van ziele, lichchaam, goederen, enz. om die den HEERE ten dankoffer op te dragen en naar 2 Kor. 9: 5, 6. zynen wille te besteeden met een zegenend herte?

Schoon ik nu nog niet bepaale, of Naäman ware genade hadde; daar wy onderzoek naar zullen doen by de volgende stoffe: mag ik egter hier uit veilig besluiten; dat veele onder onze genaamde Christenen nog nimmer zo verre, als deze Heiden, gekomen zyn.

1. Zoud gy het weten, dat 'er geen ander God op aarde is, dan Israëls God? u meene ik, die u nog nimmer voor des HEEREN aangezigte gesteld hebt, en alle onderzoek schuuwt? ja, welke met dien dwazen, in uw herte zegt; *daar is geen God*: althans geen in-druk hebt van zyne hoogheid en dienenswaardigheid; maar op een schandelyke wyze het Heidendom bedekt weder invoerd door een grouwelyke afgoderye met allerlei schepselen; die gy meer liefkooft en eert, dan den Schepper, Die te pryzen is in eeuwigheid: trouwens, gy hebt de aarde verkooren tot uw deel, en de dingen dezer wereld tot het uitnemenste van uwe begeerten.

2. Zoud gy aan Jehova offeren? die of uwe eigene gerechtigheid en pligten tot valsche priesters opwerpt, offerende aan uw garen en rokende aan uw net: of uwe ziel, lichchaam, goederen en wat de Voorzienigheid u meer in handen gegeven heeft, aan Satan, wereld, zonde en de ydelheid opoffert.

Mogte ik bequaam zyn, om u het schandelyke en het gevaarlyke van uwen staat voor oogen te houden!

1. Wat een schandelyke zaak! nu onder het Evangelij, de klaarste en volste openbaringe van God, onkundig te zyn van den God Israëls! dat is een bewys, dat de god dezer eeuwe uwe zinnen verblind heeft; opdat u niet bestrale de verlichting des Evangeliums der heerlykheid van Christus, Die het beeld Gods is. Wat een dwaasheid, aan vreemde goden te offeren, die de ziel ledig heen zenden!

2. Hoe gevaarlyk! Naäman zal tegen u opstaan in dien dag, als God met vlamvend vuur wraak zal doen over alle die Hem niet kennen en het Evangelij ongehoorzaam zyn: dan zullen alle uwe afgoderyen en beeldendiensten opentlyk ontdekt worden, en alle uwe uitwendige offerhanden worden versmaad.

Och! dat die God, Die gezegt heeft, dat het licht uit

uit de duisternisse schynen zoude, in uwe herten schein; om u te geeven verlichting der kennisse der heerlykheid Gods in het aangezichte van Jesus Christus! Dat gy eerst langs den weg van bekeeringe en gelove stondet naar reiniging in de riviere van Jesus bloed en Geest, en eerst tot geestelyke priesters ingewyd wierdet, eer gy 1 Pet. 2: 5. ondernaamt, om de offerhanden der belydenisse den HEERE op te dragen!

Die weldaad hebt gy ontfangen, Gelovige, zo vele gy gewasschen, geheiligt en geregtvaardigt zyt.

Gy kond hier van Naäman uwe verplichting leeren 1. om als schaapen uit de waschsteede tot den HEERE weder te keeren; u voor Gods aangezichte ootmoedig te stellen; met dankbaarheid de weldaad aan u geschied te erkennen; Gode daar van alleen de eere te geven, en te zeggen: Nu wete ik, dat de HEERE God is, Pf. 100: 1, 3. en niemand meer. 2. Wat verwacht de HEERE nu anders van u; dan dat gy, tot geestelyke Priesters gemaakt, geestelyke offerhanden opoffert, die Gode aan- 1 Pet. 2: 5. genaam zyn door Jesus Christus. *Laat ons dan door Hem altyd Gode opofferen een offerhande des lofs, dat is de vrugt der lippen, die zynen naam belyden.* 3. Hebtge u eerst gansch en gaar met al het uwe aan den HEERE overgegeeven; geeft u dan, door den wille Gods, ook aan 2 Kor. 8: 5. de behoefte, met een zegenend herte; en vergeet de mildadigheid en mededeelzaamheid niet; want aan zo- Heb. 13: 16. danige offerhanden heeft God een welbehagen.

Gelyk hier toe niemand buiten u bequaam is, zo is boven ook niemand hier toe meer verplicht, dan gy, die niet p. 75. alleen uit Gods woord weet, dat Jehova God is, maar ook uit uwe eigene bevindinge; want Hy heeft u gemaakt, en niet gy, tot zyn volk en de schaapen zyner Pf. 100: 3. weide: met geen ander oogwit, dan dat gy u als reine 1 Kor. 6: 19, 20. schaapen geheel aan zynen dienst zoudet opofferen.

De HEERE zal uw geschenk, dat gy Hem vrywillig

opdraagt, niet afwyzen, maar gunstig aannemen, om des Gezalfden wille, door Wien alle uwe gaven geheiligd zyn.

Kan Naamans gedrag u hier toe opwekken; leert dan nog uit Elizas voorbeeld, alle gy Profecten en godvruchtige in Israël: 1. De geschenken van de wereld klein te agten en die nimmer gretig na te jagen, al konden die op een gevoeglyke wyze bekomen worden. O! het brengt zulk een quaad gerugte op Gods volk, als zy enigen schyn vertonen, van koophandel te dryven met geestelyke gaven, of happig zyn naar de aardse zegeningen, die de HEERE meer aan zyne grootste vyanden, dan aan zyne kinderen uitdeelt: maar zyt vergenoegt met het tegenwoordige en verlochent aan den overvloed: dat zal een goed gerugte brengen op den dienst van God; Die alle zyne dienaars wel onthaald; Gen.33:11. zo datze met Jakob. mogen zeggen: *ik hebbe het alles.* 2. Staat veel, met Eliza, voor het aangezigt des HEEREN, om als getrouwe knechten op alle zyne bevelen van alles te letten, om als uit zyne hand te leven en met zyne bestellinge te vrede te zyn.

God zal u van het nodige verzorgen, en voor verzoeking en bewaren, die u ligt zouden wegsleepen, byaldien gy meer bewind in handen haddet. Hy wil u geenen last van aarde opleggen, waar onder de onbekerde als de muilezels zugten en zwoegen. Laat de wereld dat juk dragen, zo lang het haar gevalt of verveelt. Dat klein deel van de aardse goederen, dat gy ontfangen hebt, is beter dan alle de rykdommen van de godloze, want gy hebt het uit de hand van een Vader, om Christus verdienste. Gy hebt reeds de eerstelingen, een klein deel van Kanaäns goederen, en die zyn u een onderpand, dat de HEERE eens volkomen en in eeuwigheid uw deel zal zyn. Amen.